

KNISTA KYRKA

Knista socken, Lekebergs kommun, Närke, Strängnäs stift

Installation av högtalare 2014

Antikvarisk rapport

Två av de nya högtalarna i Knista kyrka 2014.

2014-11-17

INLEDNING

Under sensvåren 2014 installerades ett nytt högtalarsystem i Knista kyrka, varvid ett äldre system ersattes.

HISTORIK

Knista kyrka hör till de äldsta kyrkorna i Örebro län, uppförd av sten tidigt under 1100-talet. Det rektangulära, relativt smala långhuset tillbyggdes med ett betydligt bredare kor på 1720-talet. Invändigt i den medeltida delen av kyrkan, alltså långhuset, finns valv- och väggmålningar från 1600-talets början. Med sina bevarade medeltida byggnadsdelar, målningar och inventarier från skilda tider hör Knista kyrka till länets kulturhistoriskt mest värdefulla kyrkor.

BESKRIVNING

Invändigt täcks det långsmala långhuset av kryssvalv medan det bredare koret har trätak. Väggarna är putsade. 1600-talsmålningarna finns främst i långhusets valv men delvis också på väggarna. I långhuset finns en sluten bänkinredning.

Det kulturhistoriskt värdefulla kyrkorummet är känsligt för förändringar och ingrepp, såväl gestaltningsmässigt som rent konkret med den med målningar försedda putsen. Det var därför angeläget att det nya högtalarsystemet skulle vara diskret och att inga ingrepp skulle göras i putsen.

UTFÖRDA ARBETEN

Sedan tidigare har det funnits åtminstone två högtalarsystem i kyrkan. Det senaste systemet utgjordes av en s.k. centralhögtalare, som hängde i valvbågen mellan kor och långhus. Längst bak i södra bänkkvarteret finns en inbyggd manöverpulpit från den invändiga renoveringen i mitten på 1980-talet.

Det nya systemet utgörs sammanlagt av fem högtalare, fyra i långhuset och en i koret. För att minimera ingreppen placerades i långhuset de två främsta på fristående stativ, som ställdes på golvet framför bänkskärmarna, vid övergången mot koret. Stativen sattes fast med ett beslag på utsidorna av skärmarna samt i kalkstensgolvet. De två bakre högtalarna i långhuset placerades fönstersmygarna, där de sattes fast med ett beslag upptill i fönsterkarmen.

I koret hängdes en högtalare upp på sydvästra väggen på en plats, där det tidigare hängt en högtalare. Den hängdes upp på väggen med ett beslag upptill i högtalaren.

Den erforderliga ledningsdragningen mellan högtalarna och manöverpulpeten kunde ske genom att kablarna placerades invid redan befintliga kablar längs med golvet i långhuset. Ledningarna från kablarna längs golvet upp till de två bakre högtalarna i fönsternischerna är försiktigt klitrade mot putsen. Dessa ledningar avses att målas in i färg med omgivande puts. Kablarna från manöverpulpeten på södra sidan av kyrkorummet till högtalarna på norra sidan drogs via läktaren.

Den gamla centralhögtalaren i valvbågen mot koret avses att tas ner i samband med att församlingen har skylift o.d. för andra arbeten på högre höjd i kyrkorummet.

Estrid Esbjörnson
Antikvarisk konsult

ADMINISTRATIVA UPPGIFTER

Beställare: Knista församling

Länsstyrelsens diarienummer: 433-2797-2014

Tillstånd från Länsstyrelsen: 2014-05-02

Entreprenörer:

ART Elektronik, Kungsbacka

Antikvarisk medverkan och dokumentation:

Estrid Esbjörnson, antikvarisk konsult

Fotografier:

Estrid Esbjörnson

Tidpunkt för arbetenas utförande: Slutet av maj 2014.

Antikvarisk slutbesiktning: 2014-11-03

Överst: De nya högtalarna på norra långsidan, dels i en fönstersmyg, dels intill väggen vid övergången mot koret. Ledningen till högtalarna i fönstret kommer att målas in i färg.
Nederst: De främre högtalarna placerades på fristående stativ.

Överst: De främre högtalarna placerades på fristående stativ, som fästes i bänkskärmen och i golvet.
Nederst: Högtalaren i koret utnyttjade delvis gamla fästen.

Ledningarna mellan högtalarna drogs intill redan befintliga kablar.

Den befintliga centralhögtalaren i valvbågen mellan långhuset och koret kommer att avlägsnas.

